

Tudor Culturalia vinde

De Gabriel Dobre // Fotografii de Roald Aron

**YOU
GOT
A STORY**

Știi cine e, chiar dacă au trecut ani (și viața s-a schimbat...). Îl știi de când mergeai cu gașca la mare, de la băutele cu vodcă sau petrecerile în care vocea lui cânta pe fundal despre Vama Veche (nisipul să fie ud, iar marea un pic amară...). E vinovat pentru zâmbetul complice care îți apărea pe față de fiecare dată când trebuia să-i spui cuiva (lălăit uneori): „ne vedem joi” (ne vedem joooooi...). Ai fost, pe-atunci, în capcana versurilor lui. Și ți-a plăcut. Recunoaște.

E o sâmbătă după-amiază, pe final de aprilie, iar prin ferestrele largi care luminează biroul Agenției de Vise se văd acoperișurile blocurilor de peste drum. E un loc plăcut, la etajul 5 al unei clădiri vechi de birouri, aproape de centrul Bucureștiului. E o încăpere aerisită, fără prea mult mobilier. Doar două mese, câteva scaune, un dulap și niște rafturi. Din tavan coboară trei abajururi mari, din bambus, iar pe masa ce domină jumătatea stângă a încăperii sunt așezate trei coșulețe. În primul e un amestec de petale uscate, în cel de-al doilea niște mere, iar al treilea e plin cu pietre rotunde și albe. Un spațiu în care să poți lucra relaxat. Dacă e nevoie, chiar și într-o zi de sâmbătă când cerul e senin și vântul adie ușor.

E ora două. Cu treizeci de minute în urmă bătușem la ușa maronie a Agenției de Vise pentru a mă întâlni cu Tudor Chirilă. Mi-a deschis Paula, o fată de 21 de ani, înaltă, cu părul șaten și accent bănățean: „Tudor nu a venit încă, dar îl poți aștepta aici cu noi”. „Noi”, adică Paula și Carina, studente în anul III la Comunicare, în Timișoara. Amândouă lucrează în echipa lui Chirilă din octombrie, de când cineva din preajma lui a găsit pe blogul Paulei proiectul cu care fetele s-au înscris într-un program de training online al agenției de publicitate McCann. Una dintre probe le cerea să propună o campanie de promovare a mersului la biserică în rândul tinerilor cu vârste între 18 și 25 de ani. Fetele au imaginat o campanie amuzantă, prin care speculau modul în care tinerii își amintesc brusc de Dumnezeu în preajma examenelor. Chirilă le-a contactat și le-a propus să intre în echipa lui. L-au refuzat, distanța era prea mare. Nu a renunțat, le-a povestit câte ceva despre proiectele în care ar fi vrut să le implice, le-a promis că vor avea ce învăța, le-a dat timp să se gândească mai bine. Le-a convins. Nu s-au mutat în București, dar vin de fiecare dată când are nevoie de ele. Azi, spre exemplu, trebuie să îl ajute să găsească idei pentru spotul de promovare a concertului de pe 6 iunie, concert de lansare a ultimului album Vama.

Amândouă stau în fața câte unui laptop și urmăresc pe YouTube spoturile cu care, de obicei, se promovează asemenea concerte. Se opresc doar cât să îmi răspundă la întrebările cu care încerc să rup tăcerea și să îmi ocup timpul în așteptarea lui Chirilă. „Cum ți se pare Tudor?”, o întreb pe Carina, o fată cu părul castaniu, puțin mai scundă decât Paula. Oftează scurt și aruncă o privire în tavan. „Un tip creativ și foarte complex. Are foarte multe idei faine. Poate prea

multe. Se implică într-o mulțime de chestii. Prea multe.”

Într-adevăr, Chirilă e implicat într-o mulțime de chestii, iar eu l-am prins în cea mai ocupată perioadă din ultima vreme. Marți dimineată, cu patru zile în urmă, se întorcea de la Budapesta cu varianta finală a albumului. Marți seară, Vama a cântat într-un club din București. Joi, la fel. Luni va avea loc ședința foto pentru coperta albumului. Marți, ar trebui să înceapă primele filmări pentru clip. Apoi, multiplicarea primelor zece mii de copii ale albumului. Apoi, stabilirea scenografiei pentru concert. Apoi, Paștele. Pe 10 mai ar trebui să înceapă campania de promovare, iar până atunci trebuie să fie gata *media plan*-ul și toate contractele cu sponsorii. Pe 6 iunie, concertul. Pe deasupra va trebui să-și rupă câteva zeci de ore din program pentru filmarea unui scurtmetraj în care joacă personajul principal.

Chirilă are multe fațete, fiecare responsabilă pentru faima lui. A fost solistul formației Vama Veche. E actor. Acum cântă în Vama. E fiul Iarinei Demian, cunoscută actriță și regizoare de teatru, și al lui Ioan Chirilă, unul dintre cei mai buni croniciari sportivi pe care i-a avut România. De doi ani are o relație cu vedeta de televiziune Andreea Raicu. Tabloidele scriu despre el. Are blog. Spune povești despre iubire și lumea ține morțiș să creadă că e vorba despre el. Și indiferent în care din aceste ipostaze îl împachetezi, Tudor Chirilă e un produs care vinde.

De pe coridor se aud câțiva pași, după care ușa se deschide cu un scârțâit ușor și Chirilă intră în birou. Aruncă o privire prin încăperea, mă vede, și apoi le întrebă pe fete: „Ce faceți? Cum merge?”. E încălțat cu o pereche de converseși albastru deschis și e îmbrăcat lejer, într-o pereche de blugi și o bluză liliachie, iar pe cap are o șapcă neagră. Pe umărul stâng ține curea unei serviete din piele, singura trădare a look-ului de adolescent. Face câțiva pași spre masa lângă care stau, către un scaun pe care își lasă servieta. Mă ridic, sunt chiar în stânga lui, la nici un pas de locul unde s-a oprit. Aștept să îl salut și să scap de stânjeneala momentului de început. Cumva, de la înălțimea lui de 1,90, reușește să îmi evite privirea. Mă ignoră. Secundele trec și, în cele din urmă, îmi strânge scurt mâna deja întinsă și mă privește cu ochii lui verzi. O privire pe care nu reușesc să o înțeleg, dar care mă face să mă simt vinovat pentru toate articolele despre el și Andreea Raicu pe care le-am citit în ultimele zile.

Își dă jos șapca, ia un măr din coșul de pe masă și, frecându-l în palme, pășește spre mijlocul încăperii. „V-ați uitat la clipul ăla de la Coldplay?”

Cu patru zile în urmă, când s-a îndreptat spre scena de pe care trebuia să cânte unei discotecii pline de studenți, Chirilă a trecut prin mulțime fără să se grăbească. Concertul avea loc la sfârșitul unui bal mascat organizat pentru studenții de la Medicină și de la Construcții în clubul bucureștean Maxx. Era trecut de 11 seara, discoteca era inundată de muzică house, și aerul era un amestec de fum de țigară, parfum și sudoare. Tinerii, îmbrăcați în tot felul de costume improvizate sau cu fețele acoperite de măști colorate, așteptau. Expresia feței lui Chirilă, o mască distantă, a rămas neschimbată pe tot drumul spre scenă. Nu a zâmbit către nimeni, nu a salutat pe nimeni, nu a vorbit cu nimeni.

Despre Chirilă se spun multe, cel mai adesea că e arogant. „Poate e de la expresia feței”, spune el. „Poate dintr-un soi de timiditate pe care o am în primă fază, în relațiile cu oamenii. Eu nu sunt un tip foarte sociabil, deși așa sunt pe scenă, dar acolo lucrurile sunt diferite. Poate că un soi de timiditate naște, de fapt, un soi de agresivitate, care agresivitate, nefiind foarte mare, se poate transforma într-un soi de aroganță. Dar arogant în profunzime nu cred că am fost vreodată.”

Muzica house încă duduia în boxe atunci când instrumentele celor de la Vama au scos primele sunete. Apoi muzica s-a oprit și vocea lui Chirilă s-a auzit de peste tot. Maska distantă i se topise, de parcă nu avusese decât scopul de a-l conserva pentru ceea ce urma să se întâmple. A început să cânte *Alt oraș* cu o voce nervoasă. „Nu te-ai săturat de orașul ăsta care ne mănâncă nervii și ce-a mai rămas din suflete? Mitocani care aruncă orice din mașină de parc-ar vrea să scadă-n greutate!!!” Recita versurile aproape țipând, ca și cum ar fi jucat un personaj aflat în punctul culminant al unei piese despre păcatele urbane. „Promoții la măslina, la farduri, la toxine, promoție la credință. Nevastă-ta-i cu altul, n-ai timp de asta acum, te concentrezi la trafic și te droghezi cu fum.” Clapele, toba, chitara și bassul se lăsau acoperite de vocea lui ca muzica de pe fundalul unui număr de vodevil.

E mult teatru în muzica pe care o cântă Chirilă. Sunt piese cu personaje, piese cu dialog, piese cu povești. („E o preocupare de-a mea. Cred că suntem inutili în afara poveștii.”) Povești precum *Am să mă întorc bărbat* – piesă lansată în '97, pe primul disc semnat de Vama Veche, *Nu am chef azi* –, și care până în 2002 a fost dezvoltată într-un întreg album, cel mai complex, dacă nu chiar cel mai bun disc al trupei. „E o poveste simplă, un băiat se duce în armată, vine plutonierul, sunt două personaje complet diferite. Pac! Se ciocnesc. Fata de la București care l-a lăsat, durere. Apoi curva care înseamnă iubire. După care dezumanizare. După care glonț în cap. După care epilog. Aproape rețetă, nu?” Pus în scenă, albumul *Am să mă întorc bărbat* a devenit prima operă rock din muzica românească.

Când Chirilă a terminat *Alt oraș* și s-au auzit primele acorduri din melodia *18 ani*, un cor de țipete s-a ridicat deasupra sălii. Când Chirilă a început să cânte („Am doar optișpe ani...”), corul a început să cânte cu el („Sunt nebun, iubesc și nu am bani”). Încet, încet grupul de câteva zeci de fane din apropierea scenei a molipsit și restul publicului, care a început să-i fure refrenul lui Chirilă. Tineri, majoritatea până în 20 de ani, care au schimbat nu demult liceul pe facultate, țipau din răsuputeri și își ridicau mâinile deasupra capului în ritmul melodiei pe care o auziseră la toate majoratele la care au fost vreodată.

Chirilă, chiar dacă e mai în vârstă decât publicul care îi ascultă muzica, are încă imaginea unui adolescent întârziat. „E reală”,

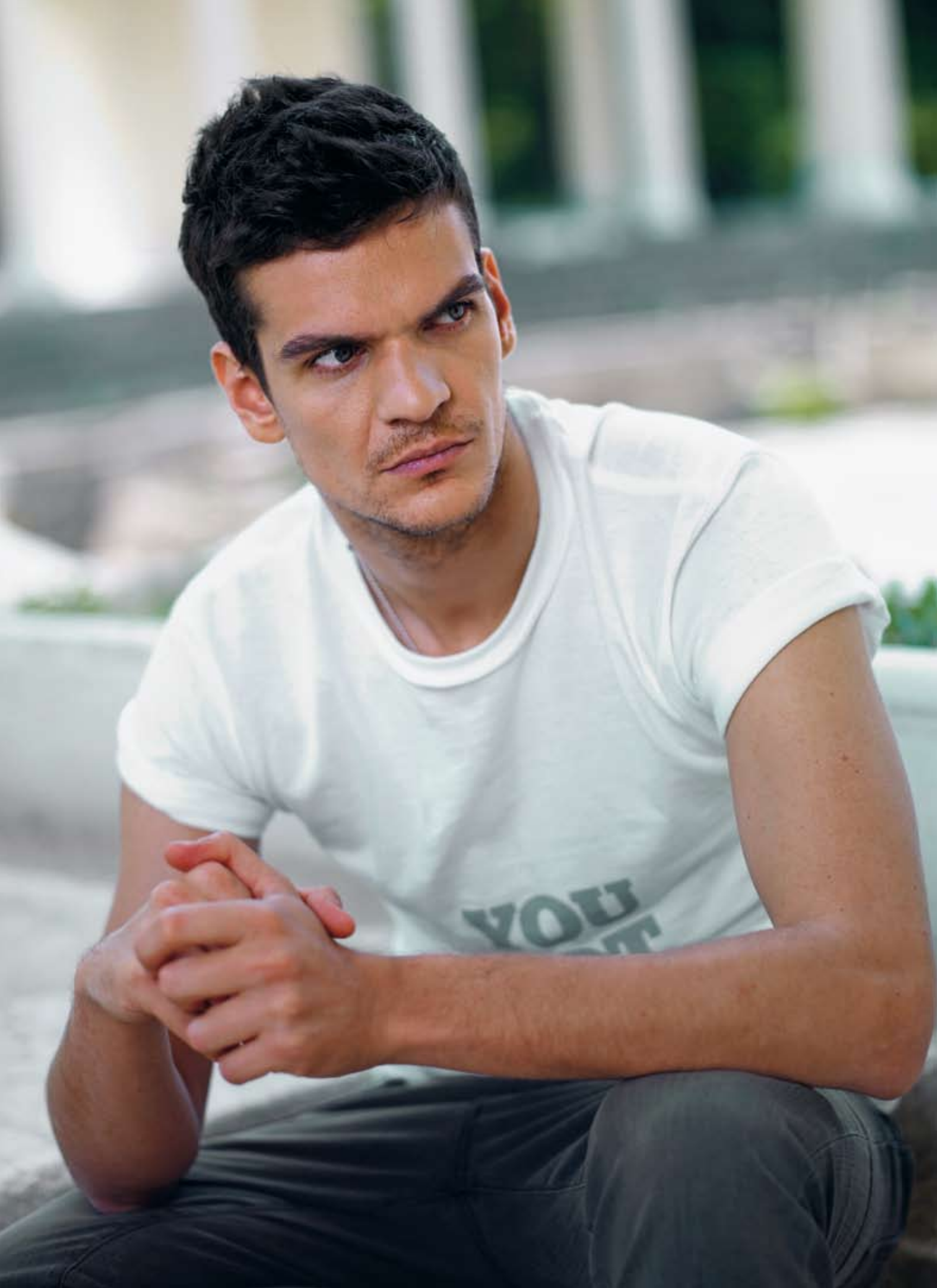
spune el. „Nu m-am despărțit, sau mă despart greu, de perioada asta. N-am îmbrățișat acel tip de responsabilități, nu sunt viciat de preocupările de peste 30 de ani. Casă pe pământ, garaj cu telecomandă, două mașini, lucrurile pe care le criticam în *La radio*.” Se bucură că vârsta medie a celor care vin la concert este scăzută, dar în același timp vrea să creadă că mesajul pieselor cântate de Vama nu și-a pierdut din profunzime și nu i-a pierdut pe cei mai în vârstă. „Până la urmă, eu trebuie să comunic arta mea oamenilor. Asta mă ajută să evoluez în planul meu personal. Și dacă interacțiunea cu cei care nu au abdicat încă de la un anumit tip de trăire mă ajută, atunci cu ei comunic.”

La jumătatea concertului Chirilă a strigat în microfon: „Bună seara, Bucharest! Bună seara, Budapest!”. Râdea și privea energizat spre public. A zâmbit apoi satisfăcut în spate, spre Raul și Clopo, apoi în stânga și în dreapta spre Dan și Eugen. „Dimineață ne-am întors din Budapesta. Am terminat discul. E gata. Îl avem acasă.” Printre aplauzele publicului, Chirilă a început să cânte, lălăit, rolul șoferului beat din *Nu ne mai trageți pe dreapta*. La refren, publicul l-a urmat pe Chirilă în rugămințile sale frenetice către polițistul imaginar: „Domnu' polițist, m-am turmentat, m-am turmentat! Știu că e păcat, dar mi s-a-ntâmpat!”

Chirilă e în fața unei ferestre și privește undeva dincolo de acoperișurile blocurilor din fața Agenției de Vise – parte agenție de publicitate, parte centru de comandă pentru toate proiectele în care este implicat. A trecut mai bine de jumătate de oră de când au început să discute și nici o idee nu pare să-l mulțumească. „Când nu îți vine nici o idee bună înseamnă că nu îți cunoști suficient de bine produsul”, spune în timp ce se joacă, absent, cu mărul. Se întoarce și se apropie de Paula care tocmai pornise un nou clip pe YouTube. Green Day. Îl urmărește până la final, după care dă ușor din cap: „Nu, trebuie să pornim invers”. Începe să se plimbe prin birou, privind spre podea și trecând mărul dintr-o mână într-alta. „Ce le dăm noi?” Podeaua scârțâie sub fiecare pas pe care îl face, iar mărul îi atinge palmele cu plesnituri scurte. „Le dăm un nou disc.” Un nou *sound*. „Troscl!”, „Pentru mine e un nou disc, nu primul disc.” Troscl! „Mi se pare aiurea să-i zic disc de debut!” Troscl! Troscl! „Cântăm de 15 ani! Muzica nu poți să o...” Se oprește în mijlocul frazei și se așază pe scaunul de lângă Paula. Îl privesc cum mușcă nervos din măr. Nu poți „să o ce”, Chirilă? Să o uiți? Să o furi? Să fii obligat să o ștergi cu buretele ca și cum n-ai fi cântat-o niciodată?

Chirilă a povestit de multe ori cum a început totul. A fost noroc, conjunctură, soartă, spune-i cum vrei. Chiar el, după atâția ani, recunoaște că nu oricine are parte de șansa pe care el a avut-o atunci. Șansa a fost să-l cunoască în '96 pe Liviu Mănescu. („Era un personaj foarte puternic, avea o gândire liberă. Când l-am întâlnit am stat de vorbă o noapte întreagă, la Lăptărie, despre Eliade, despre o grămadă de lucruri.”) Liviu i-a povestit atunci despre dorința de a porni o formație împreună cu pianistul Traian Bălănescu. Chirilă luase ceva lecții de chitară, îi plăcea muzica, dar nu și ce se cânta atunci pe la televizor. Era rebel. Așa că a început să cânte împreună cu ei. La început, la clarinet. Clarinetul nu prea i se potrivea, așa că i-au spus să cânte cu vocea. A fost mult mai bine și așa a rămas. A reușit să îl convingă pe Dan Vasiliu, directorul de atunci al Teatrului de Comedie, să le permită să folosească sala teatrului pentru repetiții. Au repetat trei săptămâni, timp în care s-au certat, s-au despărțit și au compus primele piese.

„Ei nu voiau să iasă la public în primă fază”, își amintește el. „Mie mi se părea ciudat să nu-ți dorești să ieși, și până la urmă am ieșit cu toții la public și a fost super bine. În Lăptărie, cinci piese prima dată. Și așa a început aventura.”

O aventură care a însemnat patru albume, cel puțin cinci hituri și sute de concerte și care s-a terminat, după zece ani, în același loc în care a început. Lăptăria lui Enache. Acolo, pe 5 septembrie 2006, la nici trei luni de la lansarea celui de al patrulea album, Chirilă a anunțat într-o conferință de presă că „Vama Veche nu mai există”. Împreună cu chitaristul formației, Eugen Caminschi, și cu Raul Kusak, clăpărul care colabora cu ei în concerte, a format Vama. Ceilalți membri, basistul Liviu Mănescu, toboșarul Răzvan „Lapi” Lupu și pianistul Traian Bălănescu, au înființat Trupa Veche. În concerte, pe lângă melodiile noi, Vama a continuat să cânte piesele compuse în perioada Vama Veche. Foștii membri ai formației l-au dat în judecată pe Chirilă ca să-l împiedice să mai cânte vechile hituri, iar în decembrie 2007 Tribunalul București a hotărât că Vama nu mai poate cânta melodii din perioada Vama Veche.

Nu a fost o decizie definitivă. Chirilă, autorul versurilor pentru majoritatea melodiilor Vama Veche, a contestat sentința și, până la decizia definitivă a Curții de Apel, *Nu am chef azi* încă se mai poate auzi în concerte. Tudor Chirilă încă mai poate spune „ne vedem joi”.

În fața mea, așezat pe scaun, Chirilă tace. Mușcă iar din măr și mestecă plescăind ușor. Privește câteva clipe în monitorul Paulei după care, cu mărul pe jumătate mâncat în mâna dreaptă, începe să gesticuleze: „Putem să facem o chestie dementă. Să filmăm o mie de oameni. Poze, una după alta, tuff!-tuff!-tuff!, apar pe ecran. Ce au toți oamenii ăștia în comun? Pe 6 iunie vor fi la concertul Vama la Arenele Romane”.

Tăcere. Cele două fete îl privesc, fără să spună nimic. Eu îmi fac de lucru cu pixul în carnet. Nu e o idee bună, dar nu e treaba mea să-i spun asta. O știe și el. Se ridică din scaun, râde și scapă cu o replică livrată în engleză. „At least I came up with something!” Începe iar să facă pași prin birou. „Marți trebuie să filmăm, deci avem trei zile.” Parchetul scârțâie. „Trebuie să integrăm și spotul radio. Să avem unitate.” Încet, șirul ideilor alunecă dincolo de cea pe care o caută și începe să planifice pașii următori. Începe o discuție despre conceptul grafic al albumului, despre pozele pe care le vor folosi, despre povestea din spatele fiecărei piese și echivalentul ei vizual. Timp de zece minute privește fotografiile pe care le-a primit de la cei care îi citesc blogul și cărora le ceruse poze pentru ilustrația albumului. Caută în fiecare ceva care să aibă legătură cu mesajul noilor melodii. E atent doar la asta, absorbit de ecran. Într-un fel, fotografiile pe care le privește îl aduc mai aproape de ideile pe care le avea atunci când scria versurile, când tot angrenajul de marketing încă nu începuse să se miște, când el nu era obligat să coordoneze, să negocieze, să promoveze.

„Fucking shit! Iar am deviat. Hai că avem treabă cu spotul!” Se ridică din fața calculatorului și începe să se plimbe iar prin birou și, cu o voce ușor îngroșată, ca de crainic, începe să repete: „Vama. Un nou album. Unșpe piese noi. Unșpe piese noi. Vama. Arenele Romane. Șase iunie. Be there!”.

Se oprește brusc și întreabă: „Să-i folosim pe ăștia mici?”.

„Pe cine?” întreabă Paula.

„Pe Henry și pe Wannabe. Ar merge, i-am promovat, sunt cunoscuți.”

Henry și Wannabe sunt personajele videoclipului *Pe sârmă*, un videoclip animat pe care Vama l-a lansat în martie, printr-o campanie intensă de promovare pe internet și pe televiziuni. Timp de câteva zile Chirilă, singur sau alături de colegii săi, a făcut turul televiziunilor și a vorbit despre mesajul piesei. Despre cum iubirea a ajuns să fie un efort de echilibristică într-o societate sufocată de viteza tehnologiei. Aproape de fiecare dată a fost întrebat dacă nu cumva cuplul Henry-Wannabe e de fapt cuplul Chirilă-Raicu.

Chirilă pune mâna pe telefon și se îndreaptă spre ușă. „Asta e o

idee. Depinde de cât de repede se poate face animația.” Iese din birou și timp de câteva minute vocea sa se aude de dincolo de ușă. „...Listă cu toți partenerii media... o medie de 7-8 spoturi pe zi... spot obișnuit, între 30 și 45 de secunde... primesc exclusivități, prezențe în emisiuni, interviuri.”

Întră înapoi în birou și se îndreaptă spre biroul Carinei. „Deci?” După ce îl privește puțin nedumerită, Carina îi răspunde: „Ne gândeam cum să-i integrăm pe Henry și Wannabe în spot”.

„Hai să căutăm și alte direcții. Asta depinde foarte mult și de producție.” Începe iar să se plimbe încolo și înapoi prin încăpere, căutând ceva în telefon. „Oricum trebuie să începem să punem niște deadline-uri. Pentru spotul video deadline-ul final cam 5 mai ar trebui să fie.” Se oprește iar, atent la conversația de la telefon. Cel cu care vorbește primește indicații pentru ziua de marți: sala de repetiții, filmare, ambianțe, lavalieră.

„Mă gândeam dacă n-am putea să filmăm grupuri de oameni care să cânte melodii Vama”, îi spune Carina imediat după ce termină. „În ideea că se pregătesc de concert.” Chirilă nu e convins. „Cred că s-a mai făcut.” Se oprește puțin.

„Băăăă, licee!” Carina continuă să-i argumenteze ideea, dar

Nu vreau să renunț la ideea că sunt oameni care vor să te asculte cespui, pentru mesaj.

Chirilă nu pare că mai e atent. Se așază pe un scaun și tace câteva secunde. „N-ar fi tare să mergem în vreo zece licee să promovăm concertul? Mergem pur și simplu să vorbim cu ei.”

„Asta cum o vezi? În cadrul campaniei?”, întreabă Carina.

„Nu, e în afară”, îi răspunde Chirilă încă pe gânduri. „Cred că între ei funcționează *word of mouth* și prezența ta acolo e cel mai tare lucru. Pentru că, gândește-te, te duci într-un liceu, care nu se uită poate pe Realitatea, pe Guerrilla, pe ce mai e. E foarte greu, dar, dacă faci asta, se duce vorba între ei. Și un liceu are o mie de elevi.

Dacă tu ai convins 1 la sută, ai zece elevi. Din zece licee, faci o sută de plătitori. Asta la limita limitelor. Dacă vorbim de 10 la sută, în zece licee, asta înseamnă o mie. O mie de oameni la zece euro biletul înseamnă zece mii de euro. Începi deja să îți acoperi niște costuri bune din producție.”

Chirilă a fost forțat să învețe să gândească așa. Cei de la Coldplay, după ce își termină albumele și ies din studio, nu își mai bat capul cu promovarea lor. În România, pentru ca Vama să-și lanseze albumul, Chirilă trebuie să fie producător, să fie manager de proiect, să facă strategia de marketing, să găsească sponsori. Albumul pe care îl lansează acum nu e primul pentru care face asta. La fel s-a lansat și *Fericire în rate*, ultimul album Vama Veche. „Asta e singura soluție, pentru că un om pe piață, care să facă lucrurile de la A la Z, să înțeleagă un concept și să-l implementeze, nu există”, spune el. „Nu e un produs pe care publicitarii să-l înțeleagă și să-l promoveze. Acolo se lucrează mult cu niște șabloane. Dacă mie îmi e greu să îmi înțeleg produsul complet – sună nebunește, dar uneori se întâmplă –, nu mă pot duce la oricine și să îi cer să mi-l vândă. Asta e diferența, muzica se vinde altfel.”

Ședința e pe sfârșite. „Încă cinci minute să îmi scriu și eu *post-ul* pe ziua de azi”, spune Chirilă și se așază la calculatorul Carinei.

Scrive pe blog despre sistemul de sănătate și despre ce a văzut în urmă cu o săptămână la spitalul Bagdasar: „Printr-o sală de așteptare, în care se aflau bolnavi împreună cu rudele lor, traversa liniștit un muncitor cu o roabă. În spatele lui un infirmier împingea un căruț... De ce să renovezi un spital cu bolnavii în el? Din când în când, percuția infernală a bormașinilor șubrezea nervii celor aflați pe culoare, în paturi sau pe holuri”. Cu câteva zile în urmă a scris despre o mică epifanie pe care a avut-o privind norii dansând. Un singur comentariu, din cele 19 pe care le-a primit, vorbea despre banalitatea norilor și fizica moleculelor de apă; restul i-au acceptat convenția. Cu unul dintre cele mai accesate bloguri românești (tudorchirila.blogspot.com), Chirilă e probabil singurul bărbat din România care poate scăpa basma curată când vorbește oamenilor despre nori.

„Gata, plec la repetiție”, spune Chirilă și se ridică din fața calculatorului. Se uită spre mine, nici o urmă din ostilitatea cu care mi s-a părut că m-a privit la început. E relaxat. „Tu mergi cu mine?”

E puțin trecut de ora patru și Chirilă e într-un laborator foto de la etajul trei al clădirii Universității de teatru și film, la capătul unui coridor răcoros și întunecat. Încăperea are pereții înalți și albi, iar trei dintre ei sunt ocupați cu bancuri de lucru pe care sunt așezate echipamente vechi pentru dezvoltarea filmului foto. În mijloc, două mese și trei scaune țin loc de decor pentru scenele din scurtmetrajul *Eu sunt Eu*, o adaptare după nuvela *Falsul autostop* de Milan Kundera. Povestea, filmul de absolvire al Monicăi Istrate și al Anei Drăghici, e despre jocul psihologic dintre un el și o ea, Paul și Mia. Mia, jucată de Mădălina Ghițescu, actrița minionă care a interpretat rolul Marilenei în *Marilena de la P7*, se plictisește în timpul unui drum lung cu mașina și, după o oprire la benzinărie, devine Eva, o autostopistă care începe să flirteze cu Paul. Jocul, inofensiv la început, se termină tragic, într-o cameră de hotel bucureștean.

E genul de poveste pe care Tudor Chirilă ar putea oricând să o cânte. Acum o joacă.

E așezat pe una dintre mesele din centrul laboratorului și citește repede, puțin soto-voce, indicațiile de regie ale primei scene: „Exterior benzinărie. Zi. Paul o lasă pe Mia în mașină și intră să cumpere ceva”. Paul flirtează cu vânzătoarea. Mia îl vede și vine după el. Cumpără la întâmplare o revistă și niște dulciuri și le așază în fața lui. Paul îi aranjează bluza. Paul: «Ți-ai luat cămașa aia care-mi place?». Mia: «Da, e în mașină. Am luat tot ce era pe listă».

Chirilă se oprește, ridică privirea din hârtiile cu scenariul și întreabă: „Eu vreau să știu. De ce nu mai merge între ei doi?”.

Monica, studentă în anul patru, scenarista și regizoarea scurtmetrajului, încearcă să îi explice resorturile personajului. „Paul este sufocat. El e ăla care nu mai duce relația.”

„Dar de ce e sufocat?”

„De ea, de relație, de job.”

„Știi cum e asta? Dacă Paul îi aranjează bluza... pare foarte atras de ea.”

„E, e puțin. Trebuie să fie așa la început.”

„Da, dar nu poți să spui totul în cinci minute, știi? Gestul ăsta de a-i aranja cămașa iubitei tale mi se pare foarte intim.”

În timp ce vorbește se ridică, se îndreaptă spre Monica și îi aranjează tandru gulerul cămășii albe. „Ce vreau eu să spun este că dacă sunt sufocat și nu mai merge, nu fac asemenea gesturi, nu?” Rămâne în picioare, sprijinit de masă, și ridică din umeri cu un aer voit indiferent.

„Întreb și eu. Noi putem juca orice până la urmă, lucrăm cu materialul clientului.”

Ca să poată transforma povestea lui Kundera în scenariu, Monica a avut nevoie să se gândească la un actor care să semene cu Paul. S-a gândit la Chirilă. Nu-și imagina că ar fi de acord să joace în filmul ei – doar nu jucase niciodată într-un film studentesc –, dar s-a raportat la el ca să-și creioneze mai bine personajul. „E mai ușor să scrii când ai în minte actorul care ai vrea să îl joace, chiar dacă în final nu joacă el rolul”, spune ea. „Te clarifică.”

Când scenariul a fost gata și au făcut distribuția, pentru rolul Paul găsiseră un alt actor. Nici nu au încercat să dea de Chirilă. Însă actorul respectiv s-a îmbolnăvit, așa că Monica și Ana au început să caute înlocuitori. Au pus anunț în facultate pentru un actor înalt, expresiv, care să fie credibil într-o poveste despre iubire și care să poată juca și latura blândă a personajului, de la început, și cea violentă, de la final. Întâmplător, au dat de cineva care avea numărul de telefon al lui Chirilă. Monica l-a sunat, i-a povestit despre ce e vorba și Chirilă, curios, a cerut scenariul. Cum în ultima vreme lăsase actoria pe locul doi, un scurtmetraj studentesc putea fi o mică evadare.

A citit povestea, i-a plăcut, dar i-a spus Monicăi că vrea să înțeleagă ce fel de om e și să vadă dacă poate lucra pentru ea. I-a cerut să-l convingă. Pe 31 martie, noaptea, când Chirilă era la Budapesta, Monica i-a trimis un mail în care i-a povestit cum vede ea filmul: „Ceea ce sper din tot sufletul să se transmită, la nivel personal, este să nu ne mai folosim de jocuri (auto)distructive și să fim mai atenți la ce se adună în noi în fiecare zi. E aiurea să nu fii atent la/cu tine, dar e lucrul cel mai des întâlnit azi. Pentru că timpul e prețios și e rezervat cotidianului! Cred că trăim întrerupt, fiecare zi fără legătură cu întregul”.

Chirilă a citit mailul târziu în noapte, pe holul unui hotel din Budapesta. A simțit omul aflat la început de drum și și-a amintit de începuturi. „De ce nu?! Doar pe mine m-a ajutat atâta lume”, i-a scris Monicăi. A spus da.

Crezi că o să bați vreodată *Nu am chefazi?*”, îl întreb.

Au trecut patru zile de când l-am întâlnit prima dată. Suntem în biroul său de la Agenția de Vise și discutăm de vreo oră și jumătate, timp în care s-a oprit de multe ori ca să răspundă la mailuri și să dea telefoane. Își ridică privirea din laptop, un Sony Vaio de care nu se desparte aproape niciodată, și râde.

„Era '96, remember? Eram singuri pe piață atunci. În '96 era ca și cum ai cumpăra pământ. Acum nu mai e '96, e 2008.” Se oprește puțin și zâmbește complice. „Au trecut ani și viața s-a schimbat. E greu să bați *Nu am chefazi*, are inerție, are cântări. S-a cântat și s-a tot cântat mereu, și încă se mai cântă. Dar ce să facem, nu mai compunem cântece pentru că nu le putem bate pe primele?! Asta e greu.”

„Da, dar acum ai Vama, trebuie să o iei de la început.”

„Tu ai ascultat *Undeva în Vamă*, de pe albumul ăsta nou?”

Își deschide servieta și scoate din ea câteva CD-uri. „Eu cred că *Undeva în Vamă* va deveni imnul Vămii în vara asta.” Găsește discul, îl introduce în laptop și după câteva secunde pornește melodia. La început, doar câteva clape stingerere de pian. Apoi, vocea lui Chirilă, șoptind întrerupt: „Ar putea să fie plajă... Somnului de după prânz... Zona sufletelor noastre...”.

Îl privesc cum își freacă bărbia cu degetele mâinii drepte și-și mișcă aproape insesizabil buzele, îngânându-se pe sine, furându-și singur melodia, vers după vers. Nu știu dacă va fi hitul la care visează, dar am început să-l cred. Am picat în capcana versurilor – și muzica m-a dus cu gândul la un răsărit de soare pe o plajă unde se aud doar valuri.

Tudor Chirilă se uită lung la mine, zâmbește și spune: „Nu are cum să greșescă”. ❧

YOU
GOT
A STORY.

IGGY DUNN